

AUGUSTE COMTE

(1798. - 1857.)

*„Znati da bi se predvidjelo,
predvidjeti da bi se djelovalo.”*

AUGUSTE COMTE

- Isidor **Auguste** Marie
Francoise Xavier **Comte**
- 1798. – 1857. g.
- **otac sociologije**
- uveo pojam **sociologija**
(u djelu *Kurs pozitivne filozofije* – 1842.)

KLJUČNI POJMOVI

- socijalna fizika (kasnije sociologija)
- socijalna statika i dinamika
- tri stadija razvoja društva
- pozitivizam

TEMELJNE ODREDNICE COMTEOVE SOCIOLOGIJE

- **ANTIINDIVIDUALIZAM**

(obitelj je osnovna jedinica društva a ne pojedinac; potrebe društva su bitnije od potreba pojedinca)

- **EVOLUCIONIZAM**

(tri stadija razvoja društva)

- **SCIJENTIZAM**

(vjera u znanost – pozitivizam)

- **KONZERVATIVIZAM**

(naglašava poredak i konsenzus u društvu, zanemaruje sukobe društvenih skupina)

SOCIJALNA FIZIKA (SOCIOLOGIJA)

- društvo treba proučavat **kao i prirodu** jer u društvu **vladaju isti zakoni** kao i u prirodi – pozitivizam
 - *naglašava korištenje metoda prirodnih znanosti (eksperiment i komparativno-historijsku analizu)*
- razvio je **socijalnu fiziku** kako bi se borio protiv **negativnih posljedica Francuske revolucije i prosvjetiteljstva**
- **SOCIJALNA FIZIKA** treba proučavati **SOCIJALNU STATIKU** (*postojeći društveni poredak i strukture*) i **SOCIJALNU DINAMIKU** (*društvene promjene i razvoj*)
 - **socijalna dinamika je značajnija** (po Comteu)
 - *slično kao i društvena struktura i društveno djelovanje*

SOCIJALNA STATIKA I DINAMIKA

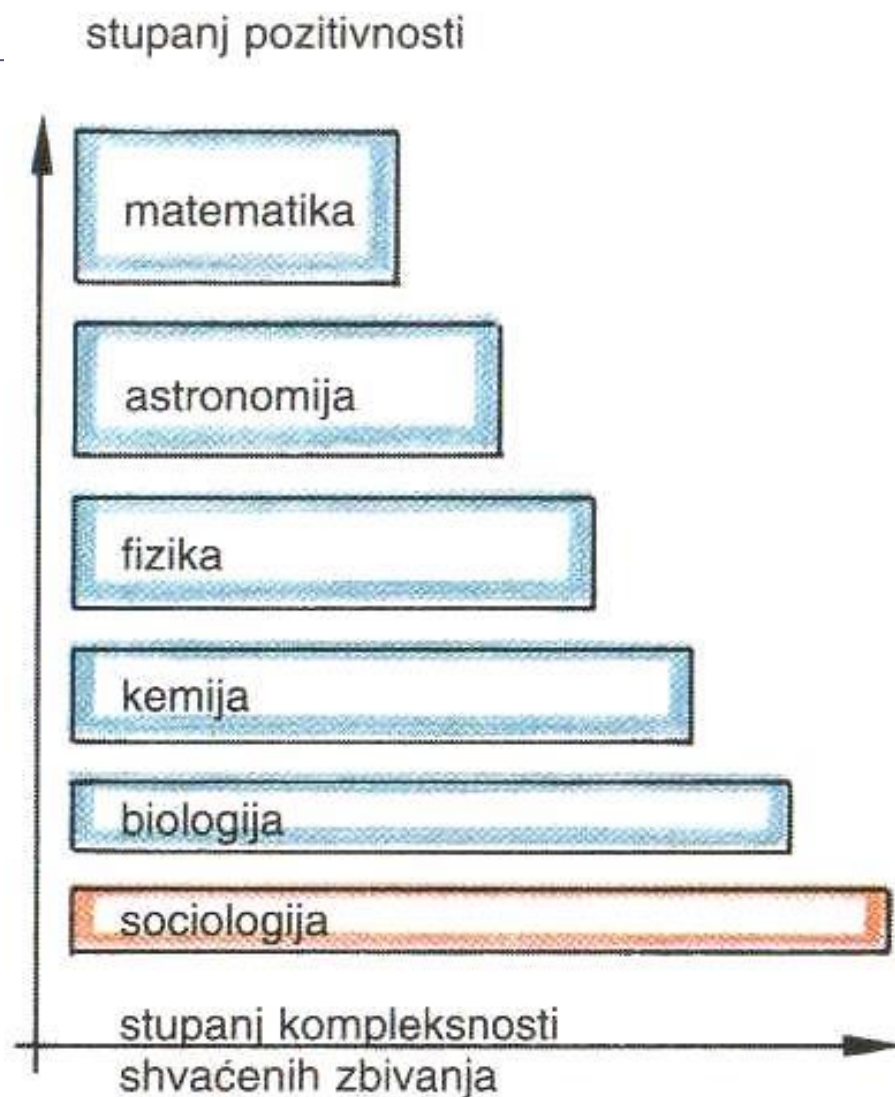
- **SOCIJALNA STATIKA** je socijalna anatomija, **strukture društva** – obitelj, religija, podjela rada, država
- **SOCIJALNA DINAMIKA** – **razvoj društva**, zakoni društvenog napretka
- Comte je **konzervativac** – naglašava **poredak i konsenzus** u društvu
 - protivnik prosvjetiteljstva i Francuske revolucije
 - **sukob** radnika i kapitalista smatra **nebitnim**

TRI STADIJA RAZVOJA DRUŠTVA

STADIJ	U ŠTO SE VJERUJE	TKO VLADA DRUŠTVOM
TEOLOŠKI (do 1300. g.)	vjera u NADNARAVNE SILE, DOMINIRA RELIGIJA	društvom vladaju RATNICI a vode ga PROROCI
METAFIZIČKI (1300. - 1800. g.)	vjera u APSTRAKTNE SILE (npr. „priroda”)	društvom dominiraju SVEĆENICI i PRAVNICI
POZITIVNI (od 1800. g.)	VJERA U ZNANOST	društvom dominiraju INDUSTRIJALCI i ZNANSTVENICI

POZITIVIZAM

- Izraz pozitivan znači ono što je **realno, korisno, pouzdano, sigurno** i **organsko** za razliku od onoga što je **izmišljeno, beskorisno, sumnjivo, nesigurno** i **negativno**
- **sociologija** – **pozitivna** filozofija, **prosvjetiteljstvo** – **negativna** filozofija
- sociologija bi trebala poslužiti kao **osnova za stvaranje boljeg društva – pozitivna znanost**

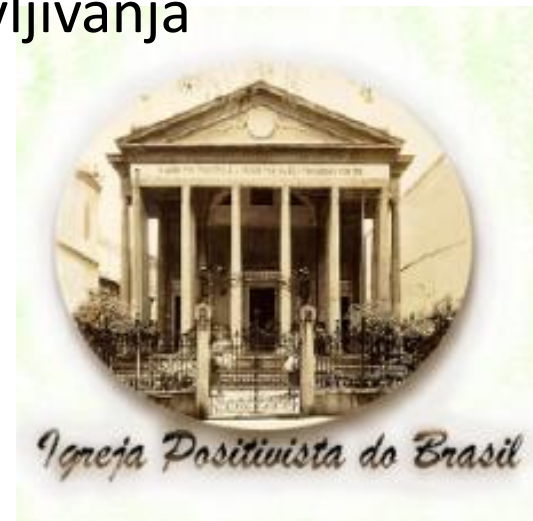

PRETPOSTAVKE POZITIVIZMA

1. Znanstvena objektivnost
2. Vrijednosno neutralan položaj istraživača
3. Stroga primjena metoda (eksperiment, promatranje)
4. Kauzalnost ili uzročnost

POZITIVIZAM KAO RELIGIJA

- Comte je sebe smatrao prvim pozitivnim čovjekom, osnovao je **religiju čovječanstva**
 - uvodi kult i uspostavlja svećenstvo (znanstvenici)
 - sebe je imenovao *pontifexom maximusom* (velikim svećenikom)
- Stvorio je novi kalendar i odredio početak nove ere čovječanstva – **1855.** – godinu dana nakon objavljivanja *Kursa pozitivne filozofije*
- sljedbenici – brazilska „pozitivistička crkva”

ANTIINDIVIDUALIZAM

*„Društvo se sastoji od **obitelji**, a **ne od pojedinaca**. Društvo se ne može ništa više rastavljati na pojedince, nego što se geometrijska ploha može u linije, ili linije u točke.”*

- **osnovna jedinica društva je obitelj**
- interesi društvene cjeline su mnogo važniji od sebičnih i neograničenih interesa pojedinaca
- društvo se može svesti samo na elemente **koji u sebi sadrže bit cjeline** – društvene grupe i zajednice, a **osnovna je obitelj**

COMTE - BITNO

- **otac sociologije** i **tvorac pojma sociologija**
- **socijalna fizika** (kasnije sociologija)
- socijalna **statika** i **dinamika**
- **tri stadija** razvoja društva (teološki, metafizički i pozitivni)
- osnovna jedinica društva je **obitelj**
- **pozitivizam** (znanstveni pogled na društvo)
- sociologija treba stvoriti bolje društvo
- **konzervativizam** – naglašava **konsenzus** i **poredak** u društvu